

22.4.2026

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n lausunto HE 37/2026 vp eduskunnalle laiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevan asetuksen toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta

VN/28554/2025

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta laiksi, jolla pannaan täytäntöön EU:n hiilirajamekanismiasetuksen (CBAM) muutokset ja luodaan kansalliset säännökset seuraamusmaksuista ja niitä koskevista joustoista.

Suomi tavoittelee ilmastoneutraalisuutta vuodelle 2035 ja elinkeinoelämä on keskeisessä roolissa vähähiilisen talouden rakentamisessa. Hiilirajamekanismi muodostaa olennaisen sääntelyinstrumentin EU:n ilmastopolitiikassa hiilivuodon ehkäisemiseksi suhteessa maihin, joissa sovelletaan alempitasoisia ilmasto- ja ympäristösääntelyjärjestelmiä. EK pitää tärkeänä, että hiilirajamekanismista saadaan luotua toimiva ja vaikuttava instrumentti.

Hiilirajamekanismi on uusi sääntelyinstrumentti EU:n ilmastopolitiikan välineistössä, mikä korostaa systemaattisen valmistelun, kattavien vaikutusarvioiden ja tiiviin sidosryhmävuorovaikutuksen merkitystä kansallisesti ja EU-tasolla.

Yleisarvio hallituksen esityksestä:

EK kiittää hallituksen esitystä, joka toimeenpanee EU-asetuksen velvoitteet hyödyntäen asetuksen tarjoamat mahdollisuudet joustoihin ja kansalliseen harkintavaltaan seuraamusmaksujen osalta.

EK pitää keskeisenä, että kansallinen sääntely toteutetaan yhdenmukaisesti EU-lainsäädännön kanssa, ilman lisävaatimuksia, jotka voisivat muodostaa suomalaisille yrityksille kilpailuhaittaa. Lakiluonnos vastaa näihin tavoitteisiin hyvin.

Hallituksen esityksessä kansallinen liikkumavara hyödynnetään pääosin harkitusti, ja ratkaisut ankkuroidaan suoraan EU-asetuksen (EU) 2025/2083 velvoitteisiin. Seuraamusmaksujen joustot tuodaan lakiin

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020

etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Vihreä kasvu
Arttu Karila

22.4.2026

sitovasti, kuten EU-sääntely edellyttää, eikä kansallisia lisäelementtejä tai rinnakkaisia menettelyitä luoda. Tämä on yritysten näkökulmasta perusteltua ja selkeyttää sääntelykehikkoa.

EK korostaa kuitenkin, että CBAM-järjestelmä tuo yrityksille huomattavia tiedonkeruu- ja raportointivelvoitteita erityisesti kolmansien maiden toimitusketjuista. Siksi on tärkeää, että kansallinen viranomaisohjeistus tukee ennakoitavuutta ja riskiperusteista valvontaa eikä aiheuta ylimääräistä hallinnollista taakkaa.

Kokonaisuutena esitys on kannatettava, mutta EK nostaa esiin muutamia kilpailukyvn, sääntelyn selkeyden ja toimeenpanon ennakoitavuuden kannalta tärkeitä kehityskohteita.

Keskeiset huomiot elinkeinoelämän näkökulmasta:

EK pitää hyvänä, että EU-asetuksen mahdollistamat seuraamusmaksujen alennusperusteet (kolmannen osapuolen virheet, vähäinen kynnyksen ylitys ja 17 artiklan 7a tapaukset) sisällytetään kansalliseen lakiin. EK korostaa kuitenkin seuraavaa:

- yrityksille tulee tarjota selkeä linjaus siitä, mitä dokumentaatiota edellytetään kolmansien maiden virheellisistä tiedoista, jotta tietojen puutteellisuus ei johda perusteettomiin sanktiouhkiin.
- seuraamusmaksujen alentamiskriteerejä on perusteltua täsmentää ohjeistuksessa, jotta toiminnanharjoittajat voivat ennakoida velvoitteensa ja oikeusturvansa.

EU:n uusi 50 tonnin massaperusteinen kynnyksenarvo vapauttaa suuren osan pk-yrityksistä CBAM-velvoitteista. EK pitää tärkeänä, että:

- Tullin ohjeistus varmistaa selkeän seurannan ja yksinkertaiset menettelyt, erityisesti satunnaistuojuille.
- kansallinen toimeenpano ei johda kaksoisraportointiin tai kansallisiin lisäselvityksiin, jotka voivat kumota EU-tason keventämisvaikutukset.

CBAM-järjestelmä edellyttää yrityksiltä päästötietojen keräämistä useista kolmansista maista, mikä on haastavaa ja aiheuttaa epävarmuutta. EK pitää tärkeänä, että:

- viranomaiset tarjoavat selkeät ohjeet ja tulkintaperiaatteet tilanteisiin, joissa täydellisiä tietoja ei voida saada
- komissio edistää ja tukee toimivien todentajamarkkinoiden syntymistä.
- EK vastustaa liian konservatiivisia oletusarvoja, jotta CBAM ei aiheuta kohtuuttomia kustannuksia yrityksille varsinkin

Vihreä kasvu
Arttu Karila

22.4.2026

tilanteessa, jossa järjestelmää rakennetaan ja tuojayrityksen mahdollisuus tiedonsaantiin todellisista päästöarvoista voi olla vaikeaa.

EK korostaa, että CBAM:n toimeenpanon tulee tukea pitkän aikavälin investointeja ja markkinaehtoista siirtymää vähähiilisiin ratkaisuihin. Siksi on tärkeää, että:

- valvonta ja tulkinnat eivät johda suomalaisille toimijoille EU-kilpailijoita tiukempiin vaatimuksiin.
- kansallinen sääntely tukee toimitusketjujen kehittämistä, hiilen hinnoittelun ymmärrettävyyttä ja ennakoitavaa investointiympäristöä.
- yrityksille tarjotaan riittävä siirtymäaika ja viranomaisresursseja suunnataan yritysneuvontaan.

Yhteenveto

EK pitää myönteisenä, että hallituksen esitys ei sisällä kansallisia lisävelvoitteita, vaan se keskittyy EU:n hiilirajamekanismiasetuksen toimeenpanoon yhdenmukaisesti ja hallinnollista taakkaa lisäämättä. Lähestymistapa tukee Suomen ja EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista ja vahvistaa yritysten mahdollisuuksia kehittää vähähiilisiä ratkaisuja.

EK korostaa, että toimeenpanon onnistuminen riippuu jatkossa ennen kaikkea selkeästä viranomaisohjeistuksesta, riskiperusteisesta valvonnasta ja yrityksiä tukevasta neuvonnasta.

EK ilmaisee huolensa siitä, että todentajamarkkinoiden nykyinen kehityssuunta on epäselvä. Toimivat todentajamarkkinat ovat edellytys sille, että yritykset voivat välttää oletusarvojen käyttöä ja niistä seuraavia korkeita kustannuksia.

Kunnioitavasti,

Arttu Karila
energia- ja ilmastoasiantuntija
Elinkeinoelämän keskusliitto ry